

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/42/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514208820
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3514208820.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej vo veci starostlivosti súdu o mal. M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov Bc. B. M., bytom C. 1. mája XXX/XX a S. K., bytom G. XXX, o zníženie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 15. apríla 2015, č.k. 8P/169/2014-45 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vo výroku I. znížil vyživovaciu povinnosť zo strany otca na maloletú M. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od 23.09.2014 do 31.03.2015 a na sumu 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2015. Vo výroku II. týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 5P/280/2012-63 zo dňa 29.05.2013. Vo výroku III. o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 5P/280/2012-63 zo dňa 29.05.2013, súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú Oľvívu zo sumy 2.000,-Sk mesačne na sumu 100 eur mesačne. V čase rozhodnutia otec dosahoval príjem 333,36 eur mesačne a matka príjem vo výške 484,98 eur mesačne. Z výpovede otca, ako aj z predložených lekárskeho potvrdení vyplynulo, že otec je od 17.03.2014 práceneschopný. Práceneschopnosť otca trvá do toho času. Otec od 16.03.2014 do 15.03.2015 poberal nemocenské v rozpätí od 230,- eur až 237,60 eur mesačne (podľa počtu dní v mesiaci), od 16.03.2015 je otec bez príjmu, pričom podľa vyjadrenia otca ako i lekárskej správy, otec požiadal o priznanie invalidného dôchodku. Do toho času vo veci ohľadne priznania invalidného dôchodku, podľa vyjadrenia otca, rozhodnuté nebolo. Zdravotný stav otca je zhoršený a to z dôvodu úrazu, ktorý nie je pracovný úrazom, nebolo preukázané, že otec by bol pri úraze pod vplyvom alkoholu. Matka maloletej je zamestnaná, za obdobie od 10/2014 do 2/2015 dosiahla príjem vo výške 633,78 eur, v období od 11/2013 do 10/2014 dosiahla príjem 573,69 eur mesačne. Spolu s maloletou býva v sociálnom byte, kde náklady na bývanie predstavujú sumu cca 250,-eur mesačne. Maloletá navštevuje Obchodnú akadémiu v P. s tým, že podľa vyjadrenia matky má zvýšené výdavky spojené s cestovným a to tak z C. do P. ako aj s cestovným v rámci P., výdavky sú spojené i s platením internátu vo výške 35,-eur mesačne, ako aj s hradením učebných pomôcok - kníh. Maloletá je alergička, celoročne berie lieky proti alergiám. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je dôvodný. Otec preukázal, že došlo k zmene pomerov na jeho strane, ktorej následkom je rozhodnutie súdu o znížení výživného. Otec je práceneschopný, pričom ide o práceneschopnosť dlhodobú, ktorá trvá od 17.03.2014, teda toho času vyše roka. Počas práceneschopnosti poberal nemocenské dávky vo výške od 230,- eur až 237,60 eur mesačne, a to podľa počtu dní v mesiaci. Toho času otec nemá žiadny príjem, podľa jeho vyjadrenia (podloženého i vyjadrením všeobecného lekára) podal žiadosť na

priznanie invalidného dôchodku, toho času o jeho žiadosti rozhodnuté nebolo. Na strane otca tak ide o zmenu príjmu, ktorá nie je krátkodobá. Pokles príjmu na strane otca, predstavuje naozaj výrazný pokles príjmu oproti príjmu v čase, keď bolo výživné posledne určené. Takéto výrazné zníženie príjmu otca oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu o výživnom, nie je možné zo strany súdu nevyhodnotiť ako podstatnú zmenu pomerov na strane otca. V danom prípade objektívne reálne schopnosti a možnosti poskytovať výživné zo strany otca na mal. M., otcovi nedovoľujú platiť výživné v pôvodne určenej výške z dôvodu jeho preukázateľne zhoršeného zdravotného stavu a dlhodobej práceneschopnosti. Z toho dôvodu bolo potrebné rozhodnúť o znížení výživného zo strany otca. V období od 23.09.2014 do 31.03.2015 súd znížil výživné na sumu 80,- eur mesačne, v tom čase otec poberal nemocenské dávky vo v uvedenej výške. Následne s účinnosťou od 01.04.2015 súd znížil výživné na mal. M. na otcom navrhnutých 50,- eur mesačne. I keď otec podal žiadosť na priznanie invalidného dôchodku, toho času nemá žiadny príjem, preto súd musí z tejto skutočnosti vychádzať. Pri určení výšky výživného súd prihliadol i na príjem matky, ktorá je zamestnaná a od 10/2014 do 2/2015 dosiahla príjem vo výške 633,78 eur, v období od 11/2013 do 10/2014 dosiahla príjem 573,69 eur mesačne. Náklady na domácnosť oboch rodičov súd posúdil ako primerané a bežné. Právne rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1,3, § 62 ods. 1-5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej. Navrhla ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že postupom súdu prvého stupňa jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a nesprávne právne posúdenie veci. Vytýkala súdu prvého stupňa, že napriek náležitému ospravedlneniu na pojednávaní dňa 15.04.2015 pre pretrvávajúce zdravotné problémy, súd prvého stupňa v danej veci rozhodol. Nesúhlasila s rozhodnutím súdu v celej jeho časti, nakoľko sumu 50 eur nepovažovala za postačujúcu na to, aby mohli byť zabezpečené všetky potreby pre mal. dieťa. Poukázala na to, že maloletá od 01.09.2012 navštevuje Obchodnú akadémiu v P., je ubytovaná na internáte, kde týždenne dochádza. V súvislosti s týmto štúdiom bolo potrebné vynaložiť finančné prostriedky na to, aby bolo pre maloletú vytvorené také prostredie, ktoré je vyhovujúce jej zdravotnému stavu ako alergika. To obnášalo nákup antialergického vankúša a antialergického paplóna. V odvolaní ďalej špecifikovala výdavky maloletej, ktoré sú spojené s návštevou školy a ďalšie zdravotné problémy maloletej. Uviedla, že zvýšený príjem v období od 10/2014 do 02/2015 dosiahla vzhľadom k odmene 300 eur brutto. Nie je opodstatnené sa spoliehať na to, že výška jej mesačného príjmu bude v takejto výške aj v nasledujúcich mesiacoch. Jej čistý príjem tak predstavuje sumu 542,83 eur mesačne a nie 633,78 eur. Namietala, že v prípade otca sa posudzoval príjem v dlhšom časovom horizonte. Ďalej poukázala na to, že otec o mal. M. nejaví záujem, okrem výživného sa nepodieľa na jej výchove. Namietala záver súdu prvého stupňa, že u otca sa zmenili majetkové schopnosti a možnosti. Uviedla, že otec od poslednej úpravy výživného sa vyhýba trvalému zamestnaniu, z ktorého by mal pravidelný príjem. Dodala, že otec si už v minulosti neplnil riadne svoju vyživovaciu povinnosť, viackrát sa musela obrátiť na exekútora aj na políciu pre neplnenie vyživovacej povinnosti voči maloletej. Mala za to, že dlhodobá práceneschopnosť otca je len dôvodom, aby podal žiadosť o priznanie invalidného dôchodku, pričom žiadosť o priznanie invalidného dôchodku mohol otec podať aj skôr, nemusel čakať celý kalendárny rok. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť, že až po roku trvania práceneschopnosti je možné požiadať o invalidný dôchodok. Vyjadrila názor, že otec sa tak mohol vyhnúť situácii, v ktorej sa teraz nachádza že po roku trvania práceneschopnosti, kedy mu bolo skončené vyplácanie nemocenského a bez pracovného pomeru ostal bez finančných prostriedkov. Pokiaľ otec tvrdí, že je voči nemu vedená exekúcia, v prvom rade mal dbať, aby vyživovacia povinnosť bola splnená a až následne môžu byť plnené iné záväzky. Namietala, že maloletá nemôže byť trestaná znížením výživného nezodpovednosťou otca, kvôli ktorej sú proti jej osobe vedené exekúcie.

Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že je viac ako jeden rok práceneschopný a čaká na rozhodnutie sociálnej komisie o poskytnutí invalidného dôchodku. Poukázal na to, že nepoberá žiadne sociálne dávky a už ani zdravotné dávky, ktoré mu v minulosti poisťovňa vyplácala. Žije len z podpory jeho najbližšej rodiny. Uviedol, že jeho predchádzajúci zamestnávateľ mu dal výpoveď v apríli 2015. Ďalej poukázal na to, že nedisponuje žiadnym nehnuteľným ani hnutelným majetkom, ktorým by mohol prispieť dcére na výživné.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázal na to, že o otcovej žiadosti o priznanie invalidného dôchodku do termínu pojednávania nebolo rozhodnuté a pokiaľ otcovi zanikol

nárok na dávky nemocenského poistenia, mohol si požiadať o dávku v hmotnej núdzi, čo doposiaľ neurobil, je teda predpoklad, že disponuje určitými finančnými prostriedkami, z ktorých uspokojuje svoje potreby. Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletej, ktorá v súčasnosti navštevuje strednú školu mimo miesta svojho bydliska, je skôr dôvod na zvýšenie výživného ako na zníženie, nakoľko v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine, má výživné na maloleté dieťa prednosť pred inými výdavkami rodiča.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 212 ods. 2 písm. a/, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O. s.p. a dospel k záveru, že odvolanie matky mal. dieťaťa nie je dôvodné.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa v danej veci, z ktorého titulu si osvojuje aj dôvody napadnutého rozhodnutia vo veci samej (§ 219 ods. 2 O. s. p.). S námietkami vznesenými matkou maloletého dieťaťa v odvolaní uvádzanými ako odvolacie dôvody, sa už vysporiadal súd prvého stupňa, na ktoré závery odvolací súd v celom rozsahu poukazuje. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku dodáva:

Zmena pomerov, ktorá je hmotnoprávnym predpokladom na zmenu úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti, je podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, výraznou zmenou tých právne významných skutočností, na základe ktorých, bol upravený rozsah vyživovacej povinnosti, pri predchádzajúcej úprave.

Súdna prax výkladom ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa, výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávanie, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Uvedené náklady na uspokojovanie potrieb dieťaťa, má pokrývať výživné od rodičov, keďže dieťa si ich samé nemôže zabezpečiť, nie je totiž schopné samé sa živiť. Náklady na potreby dieťaťa, uspokojujú obaja rodičia a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd zohľadňuje pri posudzovaní výživného, aj výkon osobnej starostlivosti o dieťa, ktorým sa kompenzuje výživné vo finančnom vyjadrení. Zmena pomerov, môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutých výdavkoch a podobne. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda jeho zmene, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, pričom u povinného na to prihliadne aj vtedy, ak sa tento vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Preskúmané schopnosti na strane povinného, predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumieme ním vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti, je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Ak je povinná osoba nezamestnaná, skúmajú sa dôvody takéhoto stavu. Potencialita príjmov, je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov, odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov, boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do takej miery, že umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok, mohli existovať. Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojim konaním znižoval jeho rozsah. Argumentáciu povinným tvrdenej zmeny pomerov, v zmysle následkov potenciality, možno jednotlivým prípadom priznať len za podmienky, ak k takémuto konaniu nedošlo zo špekulatívneho, alebo závažného dôvodu. Za vážny dôvod, sa považuje aj zdravotný stav.

V prejednávanej veci bola posledná úprava výživného vykonaná rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 29.05.2013, č.k. 5P/200/2012-63, ktorým súd zvýšil výživné zo strany otca na mal. M. zo sumy 2000,-Sk na sumu 100 eur mesačne. Súd prvého stupňa na základe svojich skutkových zistení o súčasných pomeroch účastníkov dospel k správne mu záveru, že sú splnené predpoklady podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine na zmenu doterajšej úpravy výživného. Vychádzal z komplexných pomerov otca mal. M. a z toho, že došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov na jeho strane, na základe čoho znížil výživné otca na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od 23.09.2014 do 31.03.2015 a na sumu 50 eur

mesačne s účinnosťou od 01.04.2015. Takto znížené výživné zohľadňuje skutočnosť, že otec maloletej nebol zdravotne spôsobilý vykonávať doterajšie zamestnanie v dôsledku dlhodobej práceneschopnosti, ktorá trvá od 17.03.2014, t.j. v čase rozhodovania súdu prvého stupňa vyše roka. Zdravotný stav otca bol zhoršený v dôsledku úrazu, ktorý nie je pracovným úrazom, nebolo preukázané, že by otec bol pri úraze pod vplyvom alkoholu. Súd prvého stupňa správne posúdil, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na maloletú výživným v sume 80 eur mesačne, a to v období, kedy otec poberal počas práceneschopnosti nemocenské dávky v rozsahu od 230 eur až 237,60 eur mesačne a od 01.04.2015 sumou 50 eur mesačne.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok z hľadiska odvolacích námietok matky, ku ktorým dodáva:

Pokiaľ sa týka námietky matky, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, táto nie je dôvodná.

Podľa § 119 ods. 1 O.s.p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Podľa § 119 ods. 2 O.s.p. účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

- a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,
- b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,
- c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Podľa § 119 ods. 3 O.s.p. ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

Ustanovenie § 101 O.s.p. je prejavom prejednacej zásady civilného konania, ktoré okrem iného upravuje v jeho druhom odseku predpoklady, za splnenia ktorých súd môže prejednať vec v neprítomnosti účastníka. Súd môže uskutočniť pojednávanie v neprítomnosti účastníka len vtedy, ak účastník konania bol na pojednávanie riadne predvolaný, ak nepožiadal o odročenie pojednávania alebo dôvod, pre ktorý požiadal o odročenie, nebol dôležitý. Ak teda účastník konania chce využiť svoje právo byť prítomný na prejednaní veci, ale mu v tom bráni prekážka, je jeho povinnosťou požiadať o odročenie pojednávania (nestačí len ospravedlnenie neprítomnosti na pojednávaní) a o odročenie pojednávania musí požiadať z dôležitého dôvodu.

Zo zápisnice o pojednávaní dňa 11.03.2015 vyplýva, že uvedené pojednávanie bolo odročené na deň 15.04.2015, prítomná matka a kolízny opatrovník zobrali termín pojednávania na vedomie s tým, že predvolaní nebudú. Z obsahu zápisnice o pojednávaní dňa 15.04.2015 vyplýva, že na toto pojednávanie sa nedostavila matka maloletej, ktorej neprítomnosť z dôvodu ochorenia ospravedlnil kolízny opatrovník s tým, že súhlasila, aby sa pojednávalo v jej neprítomnosti. Z uvedeného je zrejmé, že matka nepožiadala o odročenie pojednávania dňa 15.04.2015, súd prvého stupňa jej preto neodňal možnosť konať pred súdom, ak na tomto pojednávaní vyhlásil rozsudok.

Ani námietka matky, že dlhodobá pracovná neschopnosť otca je len dôvodom, aby si podal žiadosť o invalidný dôchodok neobstojí. Posúdenie zdravotného stavu otca je medicínskou odbornou otázkou. Z lekárskeho nálezu MUDr. Karola Durdíka vyplýva, že otec je dlhodobo práceneschopný, t.č. v štádiu prerokovania invalidného dôchodku a je predpoklad, že jeho zdravotný stav mu bude brániť nástupu do zamestnania. Z uvedeného lekárskeho nálezu ďalej vyplýva, že v mesiaci marec 2015 vypisoval otcovi potrebné tlačivá na prerokovanie jeho žiadosti o invalidný dôchodok. Ani ďalšia námietka matky uvádzaná v odvolaní, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť, že až po roku trvania práceneschopnosti je možné požiadať o invalidný dôchodok a otec mohol o invalidný dôchodok požiadať skôr, čím by sa vyhol situácii, v ktorej sa nachádza teraz, že zostal bez finančných prostriedkov, nemá na vecnú správnosť napadnutého rozsudku vplyv. Posúdenie dĺžky práceneschopnosti je v kompetencii lekára, nakoľko ide o odborné posúdenie zdravotného stavu. V obsahu spisu nachádzajúce sa lekárske

nálezy (MUDr. G. E., MUDr. T. K.) potvrdzujú, že dočasná práceneschopnosť otca bola medicínsky opodstatnená. Otcovi maloletej však v zmysle zákona o Sociálnom poistení nárok na nemocenské zanikol uplynutím 52. týždňa od vzniku práceneschopnosti (§ 34 ods. 1 veta tretia zák. č. 461/2003 Z.z.).

Z uvedeného vyplýva, že otec nie vlastným zavinením prišiel o zdroj príjmu a preto za obdobie od 23.09.2014 do 31.03.2015 (t.j. počas poberania nemocenských dávok) nebolo možné otcovi určiť vyššie výživné ako sumou 80 eur mesačne a od 01.04.2015 (po ukončení poberania nemocenských dávok) sumou 50 eur mesačne. Je nesporné, že znížené výživné rozsudkom súdu prvého stupňa nepostačuje na krytie odôvodnených potrieb maloletej, ako to namietá v odvolaní aj matka maloletej, ktorá je v súčasnosti už študentkou strednej školy, avšak preskúmanými pomermi otca bolo preukázané, že výživné v doposiaľ určenej výške nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť. Ani námietka matky uvádzanej v odvolaní, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní vychádza z výšky jej mesačného príjmu v období od 10/2014 do 02/2015 633,78 eur, do ktorého boli započítané odmeny 300 eur v hrubom, nie je dôvodná. Pri určení výživného súd totiž prihliada na celkový príjem rodičov, vrátane odmien, príplatkov za prácu nadčas a podobne. Súd prvého stupňa nepochybil, tak ako to namietala matka v odvolaní, že príjem otca posudzoval za dlhšie obdobie, keď skúmal pomery otca za obdobie, odkedy sa na jeho strane oproti poslednej úprave výživného zmenili pomery, t.j. odkedy sa stal práceneschopným. Ostatné námietky matky (nezáujem otca o mal. M., vedenie exekúcie proti otcovi) nie sú právne významné a na vecnú správnosť napadnutého rozsudku nemajú žiaden vplyv.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.